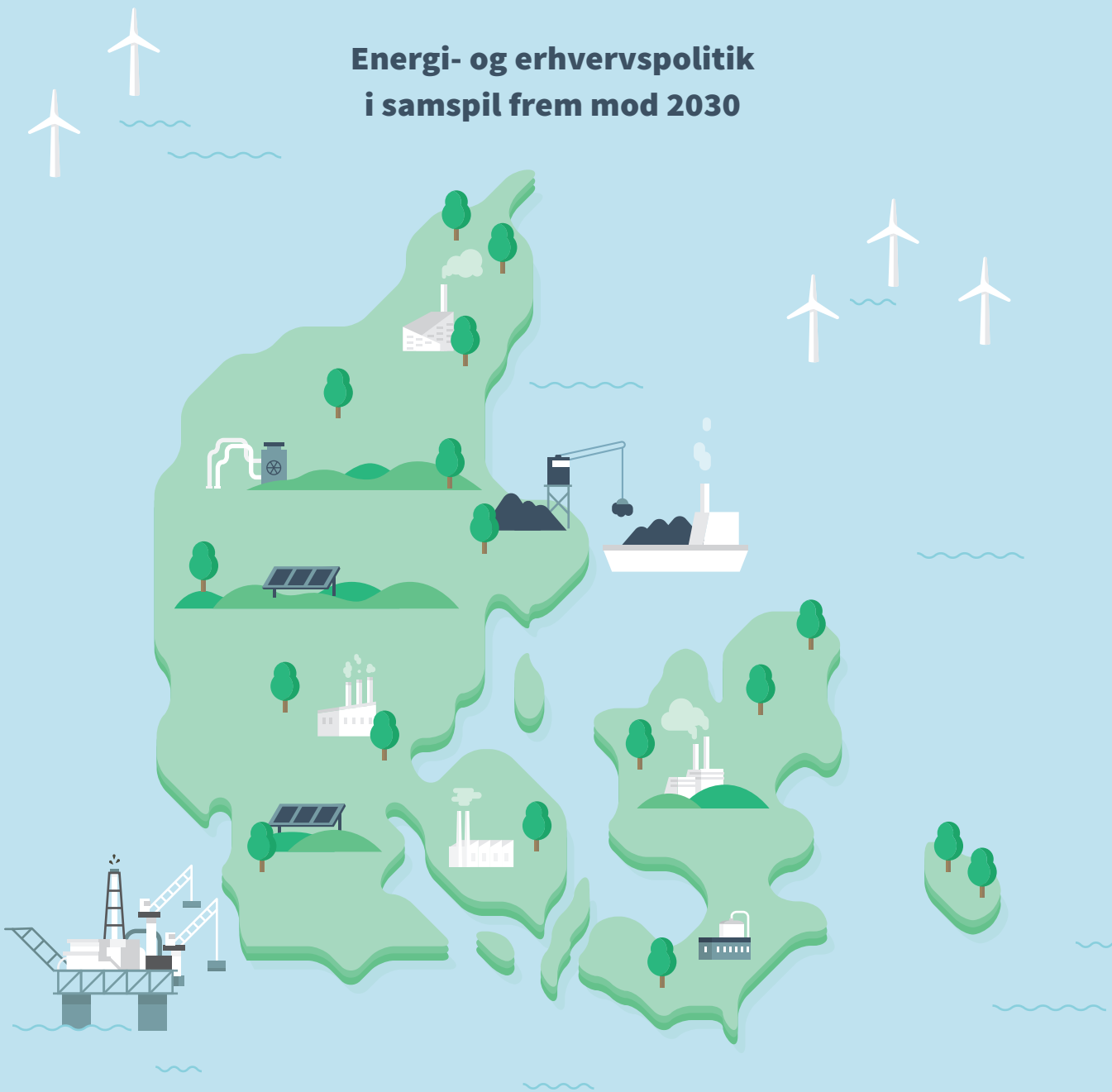

Energipolitisk konference 2016

Energi til vækst

**Energi- og erhvervs politik
i samspil frem mod 2030**

Energi til vækst for hele Danmark

Energibranchen leverer ikke blot grundlag for hele Danmarks væksts-kabelse.

Den leverer også milliard-eksport og 55.000 arbejdspladser.

Energi er grundlaget for Danmarks velstand. Energi-branchen leverer sikker og stadigt grønnere energi til konkurrencedygtige priser. Det vil vi blive ved med.

Det kræver, at der sættes optimale rammer for energi-branchens opgaver som producent og leverandør af stabil og konkurrencedygtig energi.

Regeringens 2025-plan, forsyningsstrategi og energikommissionens forberedende arbejde hen mod en ny energiaftale for perioden frem mod 2030 er vigtige politiske skridt på vejen til at sikre rammen om den energi, der er fundament for hele Danmarks vækst både nu og i et længere perspektiv.

Med 55.000 arbejdspladser og en energiteknologi-eksport på over 70 mia. kroner leverer branchen et vigtigt bidrag til Danmarks velstand. Derfor er det nødvendigt at betragte energibranchen som et erhverv.

Det er fokus for Enerkipolitisk Konference 2016. Hvordan bidrager energisektoren optimalt til samfundets vækst og velstand – nu og i fremtiden?

Vi har tre ambitioner for energibranchens værdiskabelse:

- Energibranchen skaber fortsat øget økonomisk velstand til Danmark
- Energifkunderne skal have konkurrencedygtige priser og høj leveringssikkerhed
- En omkostningseffektiv grøn omstilling

Hvis vi skal indfri disse ambitioner, kræver det de rigtige rammer. Det vil vi som branche gerne være med til at skabe i et konstruktivt samarbejde med politikerne, og det omgivende samfund

Tre ambitioner for Energi til vækst

Ambition #1

Energibranchen skaber fortsat økonomisk velstand til Danmark

Energibranchen beskæftiger i sig selv 55.000 danskere og tegner sig for omkring 11 pct. af Danmarks vareeksport. Knap 17 pct., hvis vi også indregner eksport af energiråvarer. Der er potentiale for mere.

En samlet strategi for eksport

I takt med udlandets øgede efterspørgsel efter mere sikker, effektiv og grøn energi, vokser den danske energibranches eksportmuligheder betragteligt. Den mulighed skal forfølges offensivt gennem en strategisk satsning på branchens eksport. Danmark er foregangsland på en række energiløsninger med stor international relevans. En samlet strategi for at styrke denne eksport i et samspil mellem virksomheder, myndigheder og andre aktører kan sikre, at potentialet forfølges effektivt – til gavn for energibranchens og Danmarks vækstmuligheder. Blandt branchens behov er øget international branding af de danske kompetencer, styrkede muligheder hos energimyndigheder og diplomatiet for at indgå i dialog med udenlandske politiske beslutningstagere og fortsat udvikling i de finansieringsinstrumenter, som kan understøtte branchens eksport.

Styrket forskning, udvikling og demonstration

Forskning, udvikling og demonstration er grundlaget for fortsat vækst på det energiteknologiske område. Skal Danmark fastholde sin førerposition, kræver det en vedholdende indsats, hvor både virksomheder og det offentlige investerer mere. Forsknings-, udviklings- og demonstrationsprogrammet, EUDP, bør styrkes, så der investeres mere i udvikling og demonstration af de løsninger, som skal danne grundlag for en fortsat stærk dansk eksport af energiteknologi. Danmarks tilslutning til det internationale initiativ Mission Innovation er en

indlysende anledning til at styrke innovationsindsatsen herhjemme – og i internationalt samspil.

Indfri eksport- og innovationspotentiale i forsyningssektoren

Forsyningssektorens selskaber rummer stort erhvervs-mæssigt potentiale, idet de spiller en vigtig rolle i udvikling og eksport af miljø- og energiteknologi. Det skal være muligt for selskaberne i samarbejde med det øvrige erhvervsliv, at udvikle nye løsninger samtidig med der tages hensyn til distributionsselskabernes naturlige monopolstatus. Der er i dag barrierer for sådanne samarbejder, bl.a. på grund af regulering, der straffer eksempelvis elnetselskaber for at investere i innovation. Det hæmmer samarbejde mellem forsyningssektoren og teknologileverandørerne såvel som på tværs af forsyningsarter. Det er derfor vigtigt, at rammebetingelserne og forsyningsstrategien sikrer, at forskning og udvikling sker, så det erhvervmæssige potentiale og effektiviseringsgevinsterne herved kan indfris.

Ambition #2

Energikunderne skal fortsat have konkurrencedygtige priser og høj leveringsikkerhed

Konkurrencedygtige priser og en høj leveringsikkerhed er hjørnesten i en energiforsyning til gavn for erhvervslivets vækst. Her er det væsentligt at sikre, at afgifter ikke hæmmer gevinsten ved lave energipriser, og at vi får skabt en optimal energiforsyning, der høster gevinster og investerer til gavn for kunderne.

Finansiering af vedvarende energi på rette sted

Trods lave elpriser hæmmer PSO-afgiften danske virksomheders konkurrenceevne. Der er en markant samfundsøkonomisk gevinst ved at flytte PSO-afgiften væk fra elregningen over på statens budget. Samtidig vil det vil inddrage den kritik, som EU-Kommissionen har rettet mod det danske PSO-system. Det vil endvidere være et bidrag til den nødvendige elektrificering, der kan gøre vores energiforbrug grønnere og mere effektivt.

Sektorlovgivningen inden for forsyningsområdet hindrer stordriftsfordele og synergier

Sektorlovgivningen inden for forsyningsområder er i dag yderst kompleks, omfattende og uigennemsigtig. Dette hindrer udnyttelse af stordriftsfordele og synergier, som vil kunne sænke omkostningerne til gavn for forbrugere og virksomheder.

En mere sammentænkt og gennemsigelig lovgivning vil gavne miljøet, idet det kan føre til langt bedre muligheder for udnyttelse af f.eks. el og overskudsvarme til fjernvarme samt bedre udnyttelse af restprodukter.

Tænk forsyningsarter på tværs

En mere ensartet og effektiv økonomisk regulering kan give yderligere synergier og effektiviseringsgevinster til gavn for forbrugere – virksomheder såvel som private husholdninger. Regeringens forsyningsstrategi er positiv i den henseende. Den skal sikre, at forsyningsvirksomhederne kan drives på et langsigtet,

professionelt og forretningsmæssigt bæredygtigt grundlag uanset ejerskab. Det bør være afsat for en overordnet rammeregulering for forsyningssektorerne. Herunder, at barrierer for konsolidering på tværs af forsyningsarter skal fjernes, så synergierne kan høstes både inden for hver enkelt forsyningsart og på tværs. De regulatoriske rammer skal sikre ejernes ret til at træffe forretningsmæssige beslutninger om drift og investeringer.

Samfundsøkonomiske investeringer til sikring af fortsat høj forsyningsikkerhed

Energiselskaberne investerer hvert år milliarder i vedligehold og opgradering af det danske energisystem. Det er med til at sikre, at danskerne har strøm i kontakten 99,99 pct. af tiden og en særdeles stabil forsyning af gas, varme og andre energiformer. Forsyningsikkerheden i Danmark er så høj, at det er medvirkende til at tiltrække udenlandske virksomheder til landet. I et moderne samfund skal investeringer forrentes med et afkast, som er konkurrencedygtigt i forhold til andre investeringsmuligheder med tilsvarende risiko. Investeringerne i en fortsat stabil forsyning kommer ikke af sig selv. Danske elnetselskaber skal således kunne tilbyde et rimeligt risikojusteret afkast på niveau med sammenlignelige lande.

Ambition #3

En omkostningseffektiv grøn omstilling

Den overordnede vision om, at Danmark skal være uafhængig af fossile brændsler i 2050, ligger fast. Nu gælder det om at sikre, at vejen dertil bliver med så lave omkostninger som muligt. Det kræver, at man ser de politiske energi- og klimamålsætninger såvel som afgiftssystemet i et bredere perspektiv end hidtil. Der er behov for et mere europæisk udgangspunkt og øget elektrificering.

EU som energi- og klimapolitisk pejlemærke

Energipolitiske mål er vigtige for udvikling og innovation. Men nationale mål har også omkostninger for det danske samfund. Det gælder særligt nationale mål og regler, som lægger byrder på danske virksomheder og brugere, og som ikke følges op af tilsvarende krav i andre lande. Og det gælder, hvis kortsigtede mål, eksempelvis et nationalt CO₂-mål, spænder ben for de rigtige langsigtede løsninger. En energisektor, der bliver stadigt mere integreret i regionale og EU's energisystemer, kræver i stadigt større grad fælles rammer for at undgå forkerte investeringsbeslutninger. Det er afgørende, at den danske energipolitik funderes i en europæisk sammenhæng og i et fælles europæisk energimarked, herunder i de mål og virkemidler der fastlægges på europæisk plan. Det bør som udgangspunkt være EU, som svinger taktstokken for en ambitiøs europæisk og national energipolitik.

Et styrket indre marked kan øge værdien af dansk el

Ligesom insulin, grise og legoklodser er vores stadigt grønnere strøm en eksportvare, der skaber yderligere værdi af den danske elproduktion. Den værdiskabelse kræver løbende udbygning af forbindelserne mod England og det øvrige Europa. Samtidig skal fælles markedsregler sikre lige konkurrence mellem de europæiske aktører. Ambitionerne for det indre marked skal udvides til også at dække de systemydelser, der er nødvendige til sikring af en stabil energiforsyning.

Mere marked og omkostningseffektivitet

Et velfungerende marked skal være grundlaget for udbygningen med vedvarende energi. Udfordringen er, at der er et meget stort overskud af kvoter i det europæiske kvotehandelssystem. Det betyder, at det er billigt at producere strøm på kulkraft. Og det betyder et øget behov for støtte til den vedvarende energi. Konsekvensen er, at vi ikke ser en grøn omstilling på markedsvilkår. Og konsekvensen er, at den grønne omstilling bliver dyrere end nødvendigt. Derfor skal der arbejdes for at styrke EU's CO₂-kvotemarked. Og der skal arbejdes for at finde en udbudsmodel for vedvarende energi, der kan sikre et omkostningseffektivt teknologimiks og understøtte forsyningsikkerheden.

Anvendelse og fortsat grøn omstilling skal være pejlemærke for afgiftsreform

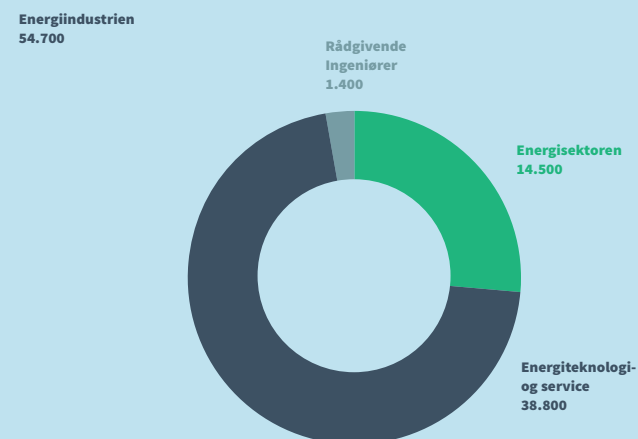
Der er et bredt politisk ønske om elektrificering. Men forbrug af el i husholdningerne og til opvarmning er op til fem gange hårdere beskattet end fossile brændsler som fyringsolie og naturgas målt på energiindhold. De skæve afgifter er en barriere for grøn omstilling, særligt inden for opvarmning og i transportsektoren. Vores afgifter risikerer at binde os til teknologier, som vil forsinke den grønne omstilling i mange år frem. Det kræver derfor en reform af energiafgifterne, som understøtter valget af de fornuftige løsninger.

Energi i tal

55.000 arbejdspladser i hele Danmark

Landet over arbejder tusindvis af danskere med energi. De er hovederne og hænderne, der leverer el, gas, varme og olie. De producerer vindmøller, pumper, ventiler, rør, målere og meget andet. De rådgiver, kommer på gode ideer og de udvikler den nye teknologi, som kan sælges i hele verden.

Beskæftigede personer i energiindustrien i 2015

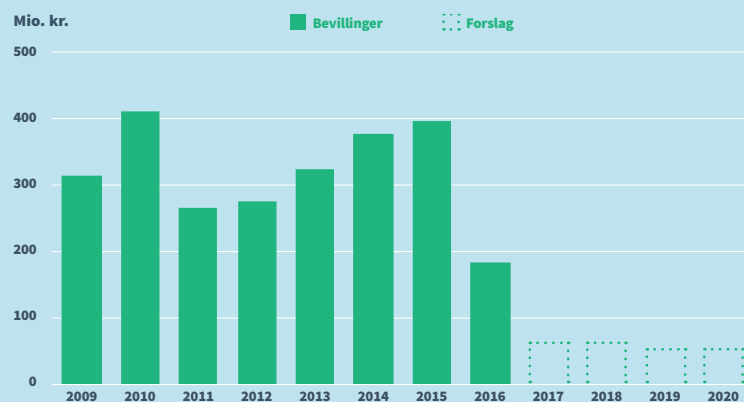

kilde: Foreningen for Rådgivende Ingeniører, DI Energi, Danmarks Statistik

Noget på hylderne i fremtiden

Danmark har en stærk international markedsposition inden for energiteknologi. Der er behov for fortsat forskning og udvikling, hvis den position skal bevares. Det kræver investeringer, både fra den private sektor og fra det offentlige. EUDP-puljen er den vigtigste i forhold til at fremme eksporten af energiteknologi. For hver krone, som staten lægger i puljen, lægger energi- og industrivirksomheder ligeledes en krone. Puljen, der fører til nye virksomheder, arbejdspladser og eksport har behov for et investeringsmæssigt løft.

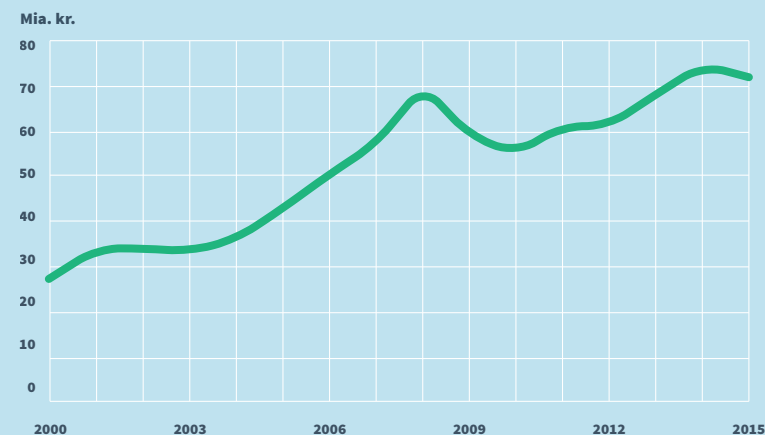
Finanslovsbevillinger til EUDP

Løbende priser. Kilde: Energistyrelsen, Dansk Industri og Dansk Energi

Hver sjette eksportkrone

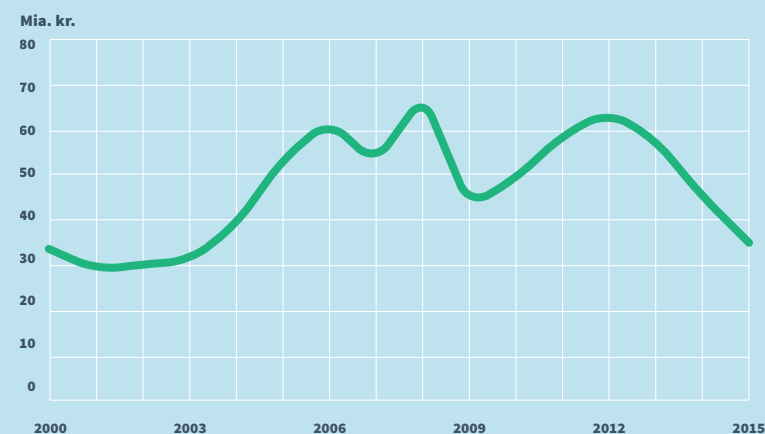
Danmarks eksport af energiteknologi

Løbende priser. Kilde: Energistyrelsen, Dansk Industri og Dansk Energi

Danmark er det land i Europa, hvor energiteknologi udgør den største andel af eksporten. Siden år 2000 er eksporten af energiteknologi mere end fordoblet og udgør i dag 11 procent af vareeksporten. For EU15 er tallet 6,5 pct.

Danmarks eksport af energiråvarer

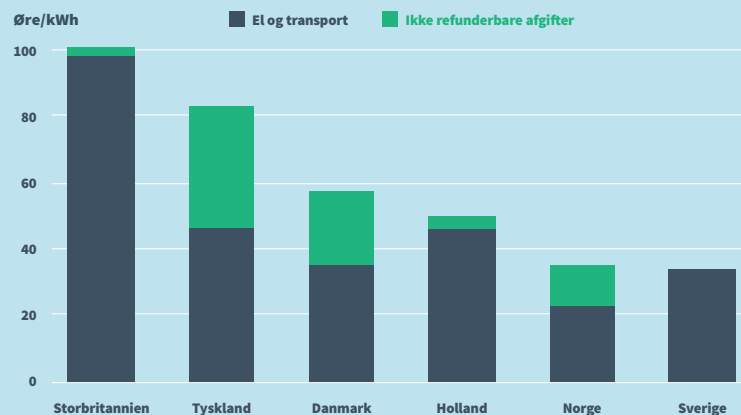
Løbende priser. Kilde: Energistyrelsen, Dansk Industri og Dansk Energi

Samtidig eksporterer Danmark hvert år energiråvarer for et tocifret milliardbeløb. Siden år 2000 har Danmark et handelsoverskud med energiråvarer på næsten 200 mia. kroner. Sammenlagt står eksporten af energiteknologi og energiråvarer for en sjettedel af Danmarks vareeksport.

Lave elpriser

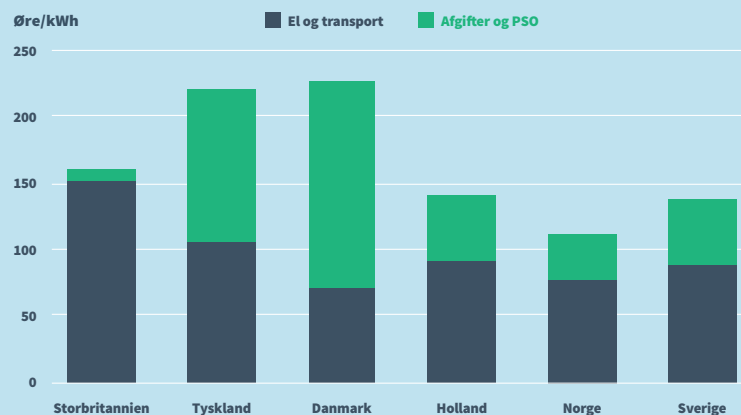
Danske elkunder nyder godt af lav elpris og et effektivt elnet. Men PSO gør den endelige elregning relativt højere for industrivirksomheder. For husholdninger gør rekordhøje afgifter elregninger til den dyreste i Europa.

Industriens elpriser i 2015

Segment: 20.000-70.000 MWh/år. Kilde: Eurostat

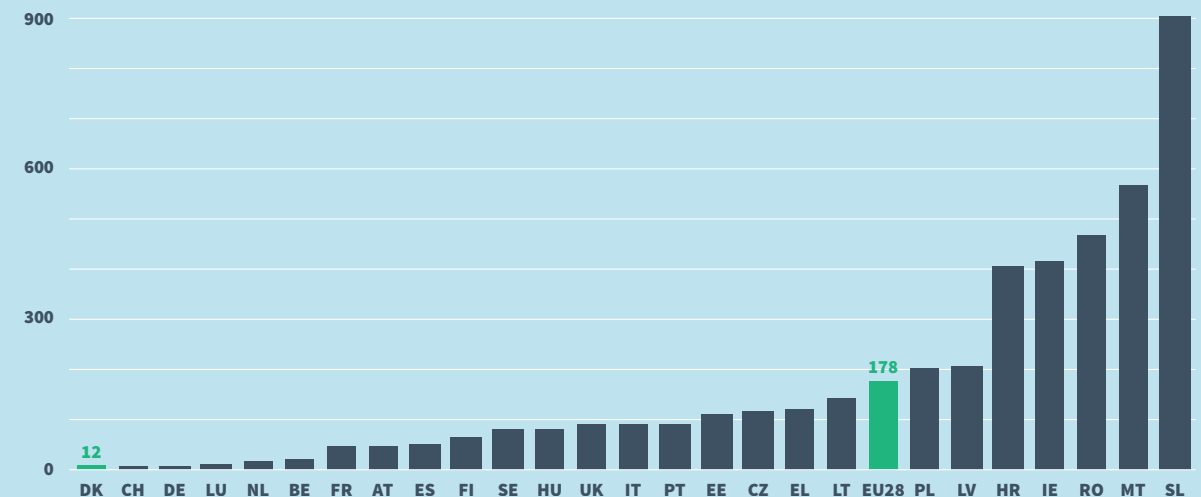
Husholdningernes elpriser i 2015

Kilde: Eurostat

Og høj leverings-sikkerhed

Afbrudsminutter per kunde, 2014

Ikke-planlagte afbrud af elforsyningen 2014, inkl. ekstraordinære hændelser. Kilde: CEER 2016

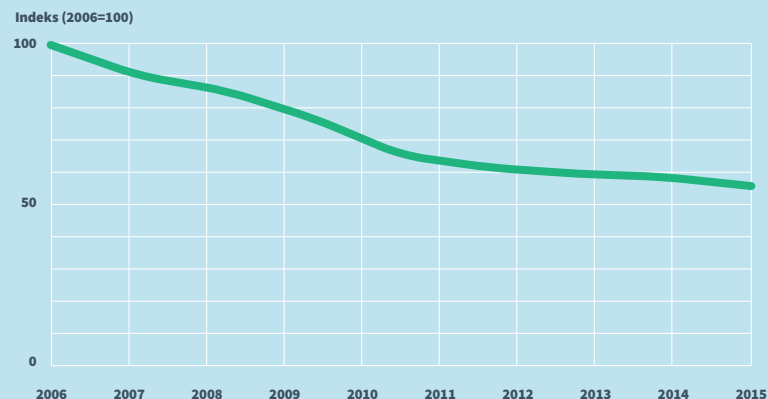
Konkurrenceevne handler også om en effektiv og stabil energiforsyning. En sikker elforsyning er forudsætningen for vækst i et moderne teknologisamfund. Her er det danske elnet i særklasse med en leveringssikkerhed på 99,99 procent og med konkurrencedygtige priser.

I 2014 oplevede en gennemsnitlig elkunde 12 minutter uden strøm, hvilket er blandt de laveste afbrudsniveauer i Europa.

Omkostningerne falder

Prisen for at distribuere strøm falder, som driften af elnettet bliver mere effektiv. Driftsomkostningerne per kilometer ledning er faldet med mere end 40 procent på ti år.

Eldistributionens driftsomkostninger ift. nettets længde (faste priser)

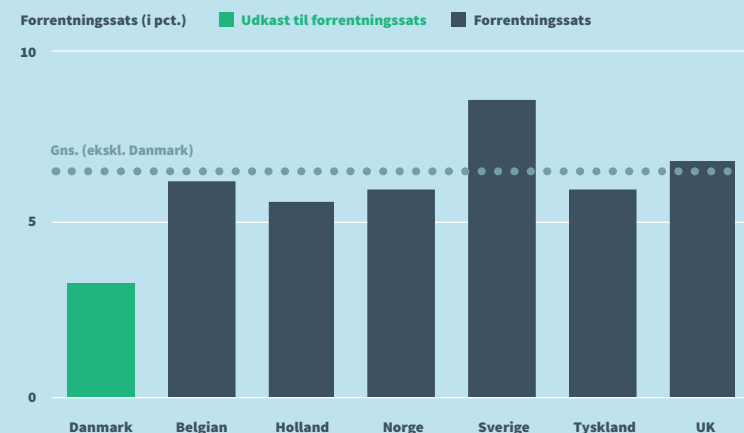

Kilde: Energitilsynets Benchmark-afgørelser 2007-2015

Regulering, der sikrer investeringer

Det kræver investeringer, hvis vi ønsker at bevare et effektivt elnet med høj leveringssikkerhed. En forudsætning for investeringer er afkast. Men den forventede afkast for investeringer i elnettet, som den såkaldte WACC-ekspertgruppe har foreslået, er væsentligt under andre vesteuropæiske lande. Det medfører risiko for underinvestering og på længere sigt fejl i elnettet.

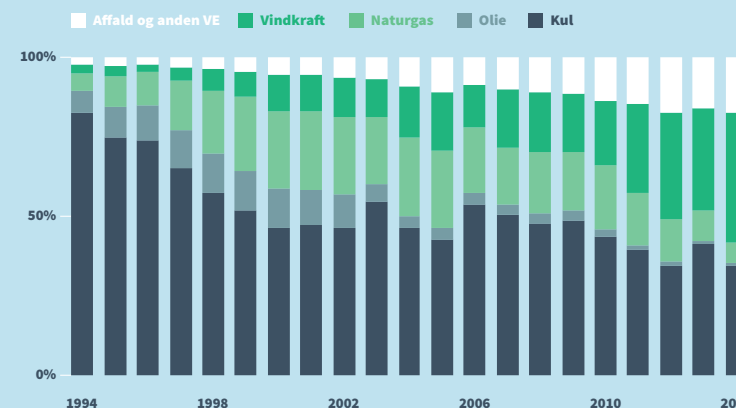
Tilladt forventning for elnetselskaber i 2015

Kilde: KPMG 2015 og WACC-ekspertgruppen 2016

Stadigt mere vedvarende

Elproduktion fordelt efter anvendt brændsel

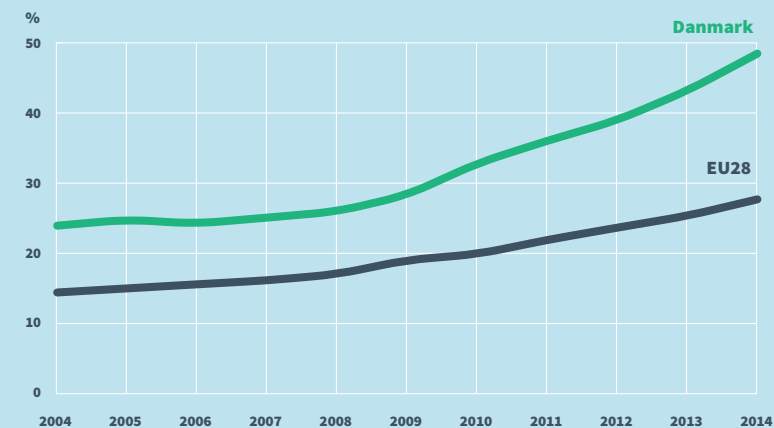

Kilde: Energistyrelsen

Vind, sol og biomasse udgør en stadig større andel af Danmarks elproduktion. Sidste år leverede danske vindmøller strøm svarende til 42 procent af vores elforbrug – en dansk verdensrekord. Sammen med med anden vedvarende energi som sol og bæredygtig biomasse, var 58 procent af elproduktionen grøn. I 2020 vil over 80 procent af Danmarks el- og varmforsyning komme fra vedvarende energi.

Den grønne pointtrøje

Elproduktion fra vedvarende energi i procent af elforbrug

Kilde: Eurostat

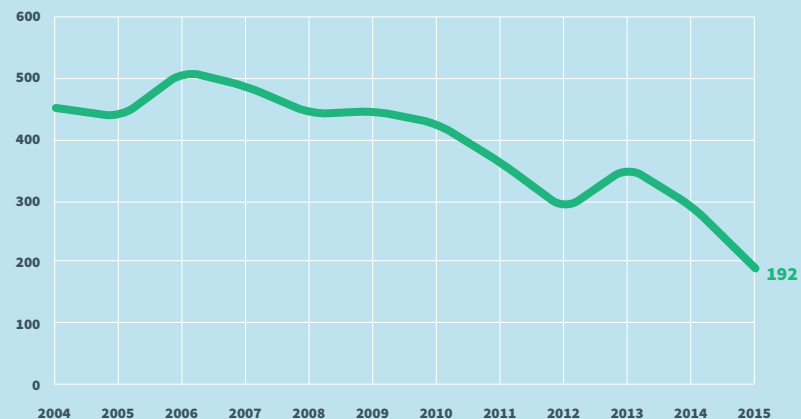
Danmark er blandt de lande i Europa, hvor vedvarende energi udgør den største andel af elproduktionen. Det er imponerende, særligt fordi Danmark har meget begrænsede vandkraft-ressourcer, modsat eksempelvis Norge, Sverige, Finland og Østrig, der også er i top.

Mindre CO2 end nogensinde

Omstillingen til vedvarende energi betyder færre drivhusgasser. CO2-udledningen fra produktion af strøm har således aldrig været lavere, end den er i dag. I fremtiden må vi benytte den stadig grønnere strøm fra vind, sol og biomasse til bl.a. transport og opvarmning, hvis vi vil være uafhængige af fossile brændsler.

CO2-udledning fra strøm

Gram CO2 per kWh leveret til elnettet i Danmark

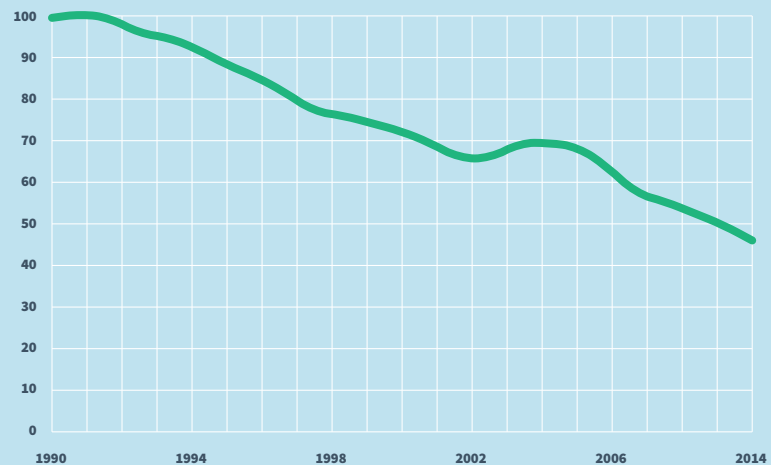

Kilde: Energinet.dk

Siden 1990 er den drivhusgasudledning, der skal til for at levere vores el og varme, mere end halveret.

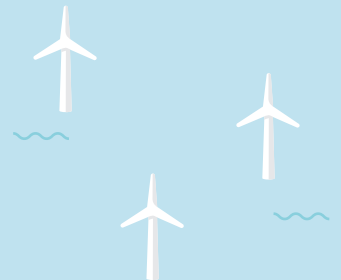
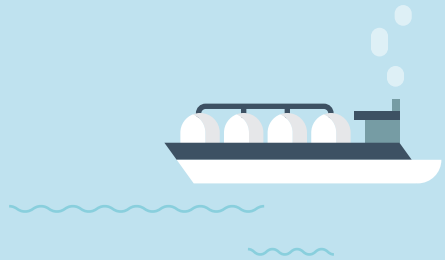
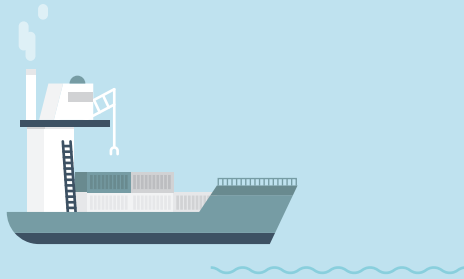
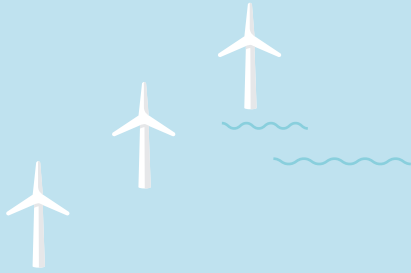
Energisektorens drivhusgasudledning pr capita

Indeks (1990=100)

Kilde: Energistyrelsens Energistatistik 2014

 **DANSK
ENERGI**

 Energi

